

Tomeu Vanrell - Ben Clarck
Anna Enrich - Jaume Munar

Solstici d'estiu

6

Joves Poetes dels Països Catalans

Es Castell - Eivissa - Barcelona - Felanitx

Búger - Campanet

ILLES BALEARS

2003

La Fundació ACA - Aula Poètica de Búger i la Fundació Joan Amengual i Pericàs de Campanet han unit esforços per dur endavant el projecte d'editar els joves poetes illencs dintre d'una col·lecció titulada *Solstici d'Estiu*. Baix el suport de la Direcció General de Cultura del Govern de les Illes Balears.

Primera edició: © i ® Fundació ACA - Fundació Joan Amengual i Pericàs, Búger-Campanet, 2003

Amb el suport de: Direcció General de Cultura Govern de les Illes Balears.

Col·laboren: Consell de Mallorca • Consell Insular d'Eivissa i Formentera • Consell de Menorca

Disseny: Fundació ACA - Aula Poètica, Son Bielí-Búger.

Organització: Antoni Gost - Coordinador de l'Aula Poètica.

Arts Gràfiques: Impremta Bergas - sa Pobla.

•

Totes les edicions del Solstici d'Estiu inclouen una cassette amb els poemes recitats pels propis autors.

Fundació ACA

és membre de la / es miembro de la /
is a member of the / ist Mitglied von der :

European Conference
of Promoters of New Music

Informació:

Fundació ACA - Son Bielí
07311 Búger • Mallorca - Illes Balears (Espanya)
Tel. (+34) 971 51 65 01 - Fax: 971 51 65 02
www.fundacioaca.org
e-mail: fundacioaca@fundacioaca.org

Edició gràfica patrocinada per:

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura

Direcció General de Cultura

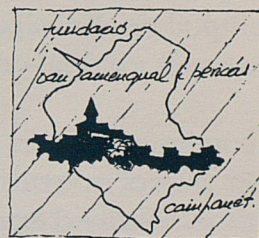

Fundació
Àrea Creació Acústica
Son Bielí · Búger

Consell de
Mallorca

■ Departament de Cultura

Coordinen:

ART : *arts*

"Naturalesa, Artesania i Gastronomia"

Col·laboren:

CONSELL INSULAR
D'EIVISSA I FORMENTERA
Conselleria de Cultura

CONSELL INSULAR DE MENORCA
CONSELLERIA DE CULTURA

Què els deu haver duit a la poesia? Què els ha induït a disciplinar-s'hi? Què els ha impulsat, en una època tan virtual com aqueixa, a emprar un mitjà tan antic? Per què, any rere any, sorgeixen nous valors que es van passant la torxa? Potser sigui per la meua formació (de-formació), però no sé començar d'altra manera que fent, fent-me aquestes interrogacions. Les preguntes brosten... i, –ja ho sé–, és més fàcil formular-les que contestar-les...

I encara que, per a mi, la poesia és el cim de la llengua –en qualsevol idioma– i n'apreciï la seva bondat intrínseca; a despit d'això, sóc incapaç de començar-lo amb uns versos, perquè no és el meu art d'expressió [tanmateix, supòs que fins i tot podria confegir-ne qualcun, però, a priori em reconec maldestre i ara no és el moment de posar-me a prova...] i com que el meu estil és més tost prosaïc (mai més ben dit), si de cas els hauré de manllevar de qualcú. Així que tampoc no sóc capaç d'encapçalar aquest nou Solstici d'Estiu amb uns mots poètics propis, –que més voldria!– com hi escauria per quedar bé amb tothom...

Abans de continuar, voldria afegir que el convit d'enguany, si més no, m'ha permès conèixer als joves autors –poetessa i poetes– gent de vàlua, que avui us presentam en aqueixa nova edició de Solstici d'Estiu. Abans d'ells, altres joves han baixat, així mateix, a la palestra que suposa l'Aula poètica d'ACA, –han gaudit d'una tribuna per donar-se a conèixer– i, en donar-los una empenta, han vist realitzat el somni de tot escriptor novell: veure els seus afanys en lletra impresa; pens que és el millor premi, la compensació justa per a l'esforç d'un jove que creu en la poesia. Alguns amics literats granats m'han comentat que, per mor de les circumstàncies socials, econòmiques, d'àmbit i entorn, en temps difícils per la nostra llengua, per la nostra cultura i la nostra literatura, ells lamentablement no tengueren aquesta oportunitat i que els hauria agradat ferm poder comptar-hi, amb la que ara s'ofereix al jovent, a la seva paraula i a la seva poesia.

En tot cas, ¿deu ser ver que els inspira l'esperit llunàtic? Qui són aquests estranys sers que tresquen incansables pels camps de les lletres, pels cofres amagats de la llengua, per tal d'expressar, amb els tons i sons escaients, les seves cabòries, els seus sentiments? Ja hi tornam a ser amb les preguntes...

“De bell nou arriba amb l'exactitud d'un vell rellotge suís el Solstici d'Estiu, on es conjuguen monoïques energies que vermen els darrers dies d'una primavera que marceix dins la dansa d'espigues de blat que tomben a la mirada de bruixes penjades a la coa de l'estiu”.

(Fragment d'una peça d'Antoni Gost).

La petjada del Solstici d'Estiu –la celebració correspon a la festa pagana, que coincideix amb el canvi d'estació– són les publicacions anuals, que són el testimoni, la prova fefaent, de l'acció en pro de la cultura i la poesia; i les raons dels que participen a la bauxa poètica són múltiples, com ho és el caràcter polièdric de la mateixa poesia i el tarannà dels seus curadors i servidors.

El temps –els futurs solsticis– amb l'embranzida renovada de cada estiu, en mostrarà la trajectòria d'aquests joves il·lusionats d'enguany, els quals han agafat la torxa poètica, sigui com l'instrument que permet l'agosament dels tímids, sigui com a catarsi personal o per cridar l'estat d'ànima al món: la ràbia, l'alegria, el goig, els sentiments, les idees, la reflexió o, simplement, per engegar els dimonions o alliberar els angelets que –tothom ho sap– tots duim dins, però no sempre sabem interpretar-los ni expressar-los...

Aquests jovençans d'enguany són com un bocoi que regalima bon vi; com a bruixots contemporanis en un vessament de mots màgics i amb la ploma ben esmolada, buiden i perfeccionen, polint-lo, el llenguatge quotidià i rompen l'emudiment aplanador i aclaparador; s'expressen amb esglai o esperança i plens de força jovenívola; des del seu propi tarannà, evoquen les seves experiències amb dignitat, altruisme i frisança. I, a les pàgines escollides, també hi guaita en qualque ocasió la fantasia i, fins i tot, malgrat la seva joventut, l'enyorrança... Escrites amb esma, cadascun d'ells, des de les pròpies habilitats expressives, transmet –i això és d'agrair en els temps que corren– sincerament i sense mistificacions, el seu missatge; i, sobretot, s'exposa a mostrar-nos els dimonions i els angelets interiors de què parlàvem abans i ho fan amb enginy mental i, front a un món eixelebrat i esvalotat, front al benestar aparent, guanyant en un torça-braços a la còmoda mandra, ho fan amb la audàcia i l'honestedat necessàries, prenen partit front a l'escepticisme i, sobretot, pens que, amb la seva dèria i pruija, amb elegància i escrúpol, representen un bri d'esperança.

Joan Fullana

El solstici és una festa, a Menorca. El solstici és la celebració de la plenitud. Plenitud també és la idea d'aquesta iniciativa de la qual ja celebrem la quarta edició. Una iniciativa meritòria: editar i enregistrar l'obra poètica de joves de cadascuna de les Illes i, enguany, també de Catalunya. Des del principi vàrem donar suport a aquesta proposta i ho vam fer perquè ens van convèncer dues qüestions principals: el treball amb els joves poetes, i en conseqüència la seva promoció; i la presentació conjunta d'obres seves, en conseqüència, idea de pertinència. Durant aquests anys, el Solstici d'Estiu, que promou la Fundació ACA, ha anat aconseguint els seus objectius. Els joves poetes que hi han passat, després han continuat.

Enguany, el jove menorquí convidat és Tomeu Vanrell, des Castell. En Tomeu és fill d'en Miquel Vanrell i de n'Esperança Salas, i és a través dels seus pares que el conec, que tenia referència prèvia de la seva existència. El vaig poder conèixer fa unes poques setmanes, en una trobada de joves poetes dels Països Catalans que es fa a Castell. Vaig escoltar-lo i vaig entendre que tenia quelcom a dir, cosa que no deixa de ser important. Si serà un creador amb futur no ho sé. Ja ho veurem. Els quatre poemes seus que s'inclouen en aquesta compilació són prou diversos, però amb motius comuns: l'absència, la impotència d'amor, la destrucció per l'amor, l'enyor de l'illa en una imatge de carrer a la gran ciutat...

Haurem d'agrair, jo ho vull fer, l'interès de la Fundació ACA per promoure els nostres joves poetes. Esper que aquest esforç es vegi compensat per l'interès dels lectors menorquins, per la coneixença d'aquesta experiència.

Josep Portella Coll

Conseller de Cultura, Educació i Esports
Consell Insular de Menorca

S'escapa el temps irrecuperable, com digué Virgili, i el Solstici d'Estiu arriba ja a la sisena edició. Que de pressa ha arribat a consolidar-se i a convertir-se en una cita ineludible amb els joves poetes de les nostres illes. Enguany els participants són Jaume Munar, Tomeu Vanrell, Anna Enrich i estic especialment joiosa que en aquesta edició la representació pitiüsa sigui el jove poeta resident a Santa Gertrudis de Fruitera Ben Clark, l'obra del qual ja coneixem a Eivissa i Formentera i sobre qui només puc dir que no és sols una promesa sinó una realitat de la poesia aquí, on començà a fer-se conèixer a través de certàmens locals de poesia i que ja té algunes obres premiades i publicades malgrat la seva joventut.

Us desig que els focs que giren al voltant de la data de la celebració del solstici d'estiu a la nostra Mediterrània us alliberin, com és creença popular, dels mals esperits i els éssers malèfics que infesten l'aire -enguany que tants n'hi ha hagut.

Agraesc, una vegada més, la iniciativa de la Fundació ACA de difondre a través de lectures poètiques i d'editar l'obra dels joves poetes balears i de fer-ho amb la cura amb què porten a terme totes i cada una de les seves realitzacions, tant musicals com literàries.

Fanny Tur Riera

Consellera de Cultura del
Consell d'Eivissa i Formentera

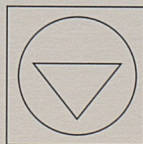
Tomeu Vanrell, Jaume Munar, Anna Enrich, Tano Pomar, Antoni Caimari, Caterina Payeras, Ben Clark i Joan Fullana.

Foto: **Antoni Gost**

Tomeu Vanrell - Ben Clarck
Anna Enrich - Jaume Munar

LLIBRE DE POEMES

Solstici d'estiu

Joves Poetes dels Països Catalans

TOMEU VANRELL

Foto: **Antoni Caimari.**

THE END

El teu oceà
m'inunda les parpelles:
el naufragi és imminent.

MONOFÒBLA

Absència,
com una daga enllustrada
amb els teus ulls
sota la gola.
Amb el teu nom rovellat,
que em mata a glops,
gravat al mànec.

AGONIA

Aconsegueixo treure l'ànima
d'entre les runes del nostre amor.
Un únic record:
sutja.
Els dits acrosterats respiren
l'aire tòxic del carrer Wellington
i encalcn mots per omplir de catarsi
l'antrè
des d'on et visc.

PAISANATGE URBÀ

Et fons com un autòmat més
pels carrers de la ciutat.
Plou.

Ronda de Sant Pere.
Mires les cares afusellades per la indolència,
per la histèria d'arribar tard, pel greix
que deixa el metro a les mans.
El temps no s'insinua,
s'intueix quan tens arcades d'algun record.

Rambla de Catalunya amb Provença.
A l'esquerra hi ha un indigent
despullat pel comerç lliure
que no mossega,
que no estima,
que no et castiga,
només pretén ser peató.
A la dreta
hi ha un mormó que encara emprenya.

Reparteixes taüts.
Enyores l'illa.

JORGE PELLEGRINI

Fart d'exili, la memòria és un tel
de vida invicte.

Record aquelles nits en què et guaitava
rera aquell buit de fum i d'odi
que deixava empès tots els silencis
i feia dels diàlegs l'art de la mimesi.
Mai vaig pensar que enyorar-te fos palpable,
però avui plous a la cara.

FICCIÓ

Demà al matí
quan el llevant m'escanyi
entre llençols històrics,
L'Apartament m'abrigarà,
amorfi i buit,
fred com un temple
ple de volves i regalims
del teu òxid.
Ja no em sorprèn,
però em menteixo i abraç el somni
pensant que ets
Shirley McLaine.

(Homenatge a Billy Wilder)

MENTRE ARRIBA L'ALBA

A na Sandra

Acabes d'anar-te'n.
M'oloro la roba.
Encara hi ets,
real com una àncora.
Assegut rera la porta,
amb els peus gelats
i l'ànima buscant-te en la distància,
record cada piga
mentre faig constel·lacions per dibuixar enlaire
el meu univers
de pell finíssima.

18-3-2003

El temps és una coordenada invariable
que condemna pàtries devastades per autòcrates
com si fos el tall d'una fulla d'afaitar intangible
substituint el diàleg que ens ofega
i ens prenya d'idees falses.

¿Algú pot dir-me, sense maules, que és correcte
l'espiral que ens hipoteca i que no ens fan falta
presagis ni utopies,
que som lliures
i que no se'ns fot qui és l'insurrecte o fer una guerra?
L'espai ens especula per engreixar biografies.
Sembram llegats sobre l'abisme
que fa indigne casa nostra
per estar en mans de fusellers que llepen vides
i de nacions que desfan pobles.

GRESOL DE CULTURES A CAP VERD

Les mans de Naninha
colonitzaven, incorruptes,
la meva illa:
plenament deserta.
Els arguments de la bellesa
eren hostes gens furtius
i els seus dits,
suaus com maduixes,
enlleganyaven la mirada del progrés.
Ja no em queden platges verges
al solc, esquerp,
de la memòria.

NOSTÀLGIA

Solrevisc

(a l'ego iufane i putrefacte de l'exemple,
a l'ordre tòxic on ser auònia es l'almoia
que sepulta vides insolvents i homogènies)
pensant que Menorca és un reducte clandestí
d'autoestima;
com si Prigonda fos un recés invulnerable,
un oasi on l'alguània te sentit.

— | — ✓

No em resulta gens fàcil sotmetre a un resum la meua vida. Puc dir que vaig néixer a Maó un nou de desembre de 1977 encara que he viscut la meua infància i adolescència a Castell. Vaig descobrir la poesia amb Benedetti i Neruda, sempre he sentit admiració per Kafka i, més endavant, m'he tornat devot de mites com David Castillo i Antoni Vidal Ferrando.

No fa molt que escric poesia, de fet, vaig començar en el meu exili a Barcelona per estudiar dret i, ara, una volta he tornat a Menorca, és quan realment he fet pública la meua afició per destrossar-me el cap i l'ànima escrivint sobre les coses que em van passant. He participat al IV Encontre de Poesia dels Països Catalans d'Es Castell 2003 i, a Barcelona, al Premi Octavio Paz de Poesia 2002. Tenc una vocació permanent per escriure i també pel treball periodístic i, per això, en aquests moments, estic corealitzant el treball d'investigació becat per l'IME: la publicitat escrita a Menorca, que, segurament, serà publicat l'any que ve si tot va bé. Sempre he pensat que el procés de confecció artística de qui escriu poesia és molt més cruel que el d'altres gèneres literaris, perquè el poeta rarament escriu alienat del seu ambient o sobre un personatge. Cada vers és una espècie de confessió abstracta sobre la realitat més propera a l'autor, interpretable pel lector envers la seva pròpia realitat. Aquesta és la màgia de la poesia.

Recomano llegir els poemes que us ofereixo en aquest recull amb música de fons, si pot ser, algun disc d'Eric Clapton, Coldplay, Jewel o Counting Crows. Sempre he tingut una cançó recolzant-me a l'hora d'escriure.

Tomeu Vanrell Salas

AGRAÏMENTS I DEDICATÒRIES

Vull agrair profundament l'oportunitat que m'ha ofert la Fundació Aca per poder publicar aquests primers poemes. També a Biel Pons a qui esper rellevar amb dignitat.

Dedic aquest recull a la meva mare, al meu pare i a na Sandra, que m'han ajudat molt en la tria final dels poemes i en tot el procés de creació.

A na Sandra molt especialment: sap valorar-me dins el meu desordre i és inspiració constant.

Al meu germà Biel i a n'Àngels, que amb molta freqüència han hagut de suportar les meves dèries.

Als meus amics de sempre amb qui he pogut compartir moments inesborrables de la meva vida.

A Francesc Calvet: Paisanatge urbà.

A Toni Monjo: Gresol de cultures a Cap Verd.

A Jordi Calvet : Jorge Pellegrini.

A Miquel Vanrell: 18-3-2003.

BEN CLARCK

Pròleg

(El dia després de la seua mort)

Feia molt que no mirava les estrelles,
feia molt de temps. La seua visió
em va sorprendre i per un moment incert
que jo hauria volgut etern, els vaig
contemplar com si tot just els descobrís.
Amb la por i l'orgull al cos, amb aquesta
confiança que dóna conèixer el secret
millor guardat de l'univers.

Però vaig recordar les estrelles, la fràgil
llum dels anys morts. Aquets dies que així,
com algunes d'aquestes estrelles, floten
a l'aire enganyant amb la seua visió falsa
però bella i trista, i fent que l'home
cregui en la existència de móns
que no són més que llum fugint.

Pendent de la terra i dels seus crits,
vaig deixar passar moltes coses sense anotar
cap vers i els vaig perdre com es perd sempre tot.
Sota els peus, la terra, tan cruelment real,
i al cel les estrelles falsaires.
En mig, la teua vida i tot el que dius conèixer.

L'impossible

Febrer despunta despullat el matí del meu retorn,
tornar a les meves ocupacions de cada dia
i tornar a estimar la sensació d'estimarte
mentre preparo cafè i és fosc i somio encara.

El cor, que tant ha vist i tan poc ha viscut,
fruit de tots els sospirs i les hores d'agitació
deixarà pocs records sobre el marbre de la cuina.
Però tú seràs un d'ells, i aquesta certesa fa por.

Deies que el passat és un impossible, ho record.
Així és impossible que hagi dit això al passat,
i deies que el futur era una presència somiada
i aquí estàs; als meus somnis, però no al meu
futur.

Els llargs cabells, els meus ulls als teus ulls,
l'estiu agonitzant sota el pes de l'amor nounat.
L'amor, que va viure un instant a la penombra
i que ara és un impossible sobre el marbre.

L'arbre de tot el que he volgut dir al món
és ara un cistell de quimeres i llum fallida.
Aquí, ara mateix. Això i només això volies.
L'enigma dels dies descansa al teu voler.

El passeig de la guerra

La guerra camina perfilant llibertats nues,
s'enfila pels carrers que rebosen vida,
una mica trista, una mica cansada,
una mica cínica, com sempre. Solitària
contempla les noves exposicions de mobles
a través del fred del vidre blindat i somia.

Camina la guerra sense cridar pas l'atenció
entre tots els homes i les dones i els nens
i els gossos i els gats i els arbres també
que pagaran amb la vida el preu del passeig.

Camina la guerra i plora i crida d'enveja i ràbia
i s'arranca la pell a la plaça, es treu amb les ungles els ulls
i es llança amb pedres fins al fons de la font.
Però no existeix mort ni descans per la mort,
i un nen perd la pilota al fons d'un carrer molt fosc.

Ignorant que les imatges corresponen a llocs reals,
amb gent de veritat, llàgrimes igualment salades,
igualmente perdudes que no distingeixen fronteres.
Gent, amb cases de pedres com nosaltres i amb drets.
Ignorant que el món és un lloc molt cruel
la societat s'escandalitza amb la premsa local.

I la pilota roda, així com gira el món sencer.
Com a última mostra d'autèntica igualtat
la nit arriba per tothom tard o d'hora.
Encara pura i no com el dia i la llum corrompuda
que porta noves armes i descobreix amagatalls.
El metall del refugi és més fràgil que el vidre blindat.

El nen busca la pilota i la troba als peus d'ella,
l'infant contempla els ulls buits de la vella guerra
i es pregunta mentre torna a la llum per jugar,
com és possible que, sense ulls, la vella estigués plorant.

**El
monòleg
de l'edifici**

Davant la visió de les ànimes anulades,
he de creure en algun tipus de salvació.
Potser llegir una mica més. No ho sé.
Des de les vísceres dels edificis també
ho sent; és com un sospir, un lament
cansat i trist que no vol tornar a sentir
la ràdio mai més i que opinaria de totes
les coses si sapigués fer-ho. I no sap.
Sense ànims de profetitzar deixaré clar
tot allò que plora sospirant aquet edifici.
I, en principi, només reclama una mica
d'intimitat intel·lectual sense pantalles.
Silenci de vidre, que només podrà rompre
- com un llamp que creua la nit -
un sarcasme inoportú, o un poema.

La pluja comunista

El desfici incomoda els dies a la ciutat,
ara que han canviat la llei de la pluja
i només plou els dies de festa i els diumenges.
Ara que ella no vol saber res de la pluja.

Plou, quan plou, per a tothom. És, en principi, just.
I els carrers s'omplen de mirades curioses
davant la visió d'un home important amagat
sota un periòdic. Alguns ho troben irònic.

Quan plou, plou per a tothom i el partit comunista
organitza festes clandestines asseguts al parc,
xops i contens, convençuts per l'aigua afiliada.
De vegades sí plou per a tothom a la ciutat.

Pero ella no vol saber res de la pluja ni del sol,
passa els dies davant la lluna, pensant.
I pensa que la ciutat és massa gran,
i pensa que ella és massa petita.

Portava un buit als divuit i fumava negre.
Va passar la vida i ma marxar a Arizona,
perquè creia en la felicitat regalada pel canvi.
Plou, quan plou, per a tothom, i és, de vegades, just.

L'ofici

Del taller de les idees i també del peu fred
vull portar oropels de somriures ambigus,
perquè quedi clar i també confús
tot allò que li voldria dir senser dir-ho a la gent.

Caminaria tota la vida per poder ser lliure,
i deixaria la tinta amagada a la sang per sempre,
si és que això existeix de veres,
per tot temps, si és que això esclou el passat.

A la ciutat no li fa falta un bon poeta,
a la gent no i manca del café cap vers.
I ho trob trist i també tranquil·litzant,
perquè potser no sortiré mai d'aquet taller.

A una joventut

A una joventut d'amargues cineràries
que escriu amb espelmes oblidant veles i vents,
un espai buit aguarda crisàlides amb fina seda;
insectes indefensos que beuen com vells els dissabtes.

A una joventut que sempre és la mateixa persona
quan diu no, o quan diu potser aniré després,
o quan aixeca els ulls de l'asfalt fred i fosc
i amb una espurna de mentida diu no vull morir.

A una joventut que no arribarà enlloc caminant,
i que segurament no llegirà mai poemes
d'homes que parlen de joventut i vida eterna,
de grans poetes que volien ser insectes també.

A una joventut, la joventut més vella
que ha sospirat sobre les palmeres del parc.
A tots ells i a totes elles els versos joves
que ara escric aquí, tan sol. Tan sol com ells.

La ficció

Amb diürna devoció escric paraules,
i una a una escriuen elles també sobre mi.
Parlen, de vegades, sobre els meus costums
i en altres ocasions més callades,
m'observen nu, repassant un inventari mental
que recopila totes les meues possessions.
I sovint em veuen plorar després,
i altres vegades, amb patètica elegància
juguen a formar versos i m'enganyen
amb la voluntat que em cregui poeta.

I, sovint també, em deixo convèncer
per fugir de l'inventari, per fugir de poc,
de tot, de tot el que vaig deixant al camí.
I en altres llunes per fugir del camí mateix.

No vaig trigar molt a descobrir la veritat;
que jo no seria mai un bon poeta.
Però ja m'havia enganyat fins viure i creure
la ficció
d'estimar
i trobar a l'inventari la paraula poesia.

Hamburger hill
(11 /5/ 1969)

El món és tan gran...
I el món és tan bell...
I els versos que escric tan breus
i les paraules tan poc expressives.

I arrib a trobar un estrany consol
quan ja és obvi que no podrà el poema
expressar el que jo volia dir,
el que jo sentia davant aquest regal ingent
que és la vida.

I és aquesta troballa, aquesta derrota,
que m'omplirà d'una felicitat frustració,
la mateixa sensació d'impotència
que m'embarcarà demà un altre cop
cap a una guerra on perdre és improbable,
on el cant de victòria és impossible.

I morir com a poeta,
per la conquesta d'Hamburger hill.

El crit

Voldries saber més coses d'un crit ofegat,
aquell crit d'una bèstia agonitzant...
Potser és millor així, silenci guardià.

El teu cor s'aturaria de por
si sapigués algun dia que el crit
Procedia del teu propi cor.

Ben Clark
2003

Tot va començar quan vaig quedar finalista al concurs de Relato Hiperbreve Cervantes 1999 de l'I.E.S Sta.Maria d'Eivissa. Aquesta sort em va donar la possibilitat a col·laborar amb el diari Última Hora de Ibiza i Formentera amb articles d'opinió. Al 2001 vaig guanyar el segon premi de la XXVI edició del Premi de Poesia Josep Pla dels Països Catalans i amb Vent del planeta X el premi Marià Villangómez 2001, organitzat pel Consell d'Eivissa i Formentera. Aquet mateix any, al novembre i gràcies al suport del Consell, de l'Ajuntament de Sta.Eulària i gràcies a l'AMPA de Sta.Gertrudis, vaig publicar Secrets d'una sargantana. El 2001 també vaig quedar segon al II Premi de Relat Curt I.E.S Algarb.

Al 2002 vaig guanyar el primer premi juvenil Puig de Missa, per un poema en castellà titulat El péndulo y la péndola. Aquet mateix any vaig començar a escriure per al Diario de Ibiza al suplement en català Mola amb la secció Tot ben clar.

Jo (basat en un fet real)

Vaig nèixer a Eivissa, curiosament al solstici d'estiu de 1984. Aviat vaig comprendre que això no era Anglaterra ni Gales (d'on són la mare i el pare respectivament) i vaig resoldre realitzar una reconversió cap a pagès de Sta.Gertrudis i a passejar en espadenyes amunt i avall. De petit treia el cap per les finestres del nostre "quatre llaunes" blau i cantava cançons inventades amb lletres absurdes (el meu intent per retornar a aquesta fase, com podran comprovar, persisteix). A poc a poc aquestes lletres van perdre incoherència (com es perd tot) i es van degradar fins que va nèixer el primer poema, als vuit anys. Traumatitzat per la decadència del meu art, vaig decidir centrar l'atenció en perfeccionar una actitud ben pagesa i la pronunciació del nom Gertrudis

[_rtrtudis]. Finalment vaig tornar a escriure als tretze anys, pressionat pels meus editors que ja no podien reinventar més antologies. I des de llavors el meu esforç per escriure alguna cosa que sembli poesia ha estat constant. Vaig anar a s'escola al C.P Sta. Gertrudis i vaig cursar segon de Batxillerat a l'I.E.S Isidor Macabich patint la modalitat d'Humanitats.

Sobre la meua poesia no voldria comentar gaire cosa, perquè pens que no puc dir més del que ja he escrit als mateixos poemes, però sí que diré que la poesia, per a mi, és la llibertat, un bany a ses Salines al setembre, un uc des de sa Talaia. Amb alguns premis he tingut sort i he vist publicat alguns dels meus poemes a Secrets d'una sargantana (2001) gràcies a tota la gent de Sta.Gertrudis. També escric des de fa més d'un any al Mola, un suplement pioner en català que treu Diario de Ibiza cada dimecres. I ara, per finalitzar, li voldria donar les gràcies a unes quantes bones persones:

En primer lloc a en Bill Gates, per fer Windows com ho va fer, perquè em va retornar el plaer d'escriure poemes a mà. A mon pare, i a ma mare que m'han ajudat sempre i que treballen a totes hores per als tres germans. Als meus germans Dani i Thomas. A la meua nòvia Arantxa. Gràcies, sobretot, a la Fundació ACA per aquesta oportunitat i aquet plaer. Gràcies també, un altre cop, a la Fundació ACA per les altres edicions de Solstici d'estiu i a tots els poetes i poetesses. Gràcies a tota la gent que m'ha donat consells i m'ha ajudat: Julio Herranz, Vicent Tur,

Manel Marí i Pau Serradell entre altres. Gràcies a l'equip del Mola: Carles Torres (que va corregir tot això!), Vicent R., Vicent T., Marta, Moi, Pep Prats, Juanjo i Pilar. I a la gent de Sta.Gertrudis!!! Gràcies a tots.

ANNA ENRICH

Foto: **Antoni Caimari**

Impuls i seqüela geomètrica

1

On desaràs
totes les figures
que ahir
jo esculpia
mentre tu
tot obert
perfilaves,
totes les
formes
que les teves
mans
palpant
fixaven,
el meu
pit pres,
el meu
braç
sentit,
on?
On
totes les
lletres
que no
em vas
saber donar?
On aquells
ulls insomnes?
On la poètica
volcànica?
On la teva
musa instant?
On el vol
que vaig traçar
vessant de sang,

i totes les pells
dels déus,
la vergonya,
la corda
que t'estirava,
les trenes
que vas descobrir-me
a l'esquena
felina
mentre jo
nedava
amb la falç
de l'ull
i trobava de sobte
el teu
mirar-me,
on?
Mut i ressonant
de desitg mític,
de mèlica passió
que sense espills
també es reflectava
cent cops
per la paret confident,
la màgia.
On posaràs tu
tot aquest
cant violent
de silencis
de lament
estrident?
Buit distant
que em lligava,
trau capital

que ens atrau...
Ni tan sols
se'ns va creuar
una ombra
d'emoció,
oi que no?
Ni concòrdia
ni records
per justificar-nos,
érem flors noves
de neu
que no ens explicàvem,
els fenòmens ens adolorien.
On tu,
cap d'eloqüència dramàtica,
amant del dolor
per la tragèdia
que et causa
admiració,
on deixaràs
estendre
aquesta capa
de nit
on res
ens va
fer canviar,
on tot
ens feia
pensar

Que érem dues ànimes
/soles

Sense determinació.

Canal obert
vine
via directe
pren
retinc
el somris
encís
instant
camí
d'aquí
a allà
de tu
a mi
si.
Sense
incertesa
sense
retreure
l'ahir
o el pervenir
avui tindrem
la clau
del cel.
Si sents
la dansa
a dins
si entens
que tinc
un rostre
de nit,
tu ets
també
la font
que omple
el buit
intermitent

i que insistent
aquell dia
et volia
i tu volies
i no calia
espai
no calia
engany
érem
l'acord
de la passió
la descalça
ambició
que creix
amb la cançó.

Érem dimonis
i àngels
i sirenes
i trons.
Tot
ho vam
declinar
entre llençols.
Perquè
som
el ritme
i la cadència
de la
innocència
sensual,
de l'efervescència.
Una trobada
tancant un cercle,
miracle
intacte
que se'm remou

com pluja
maragda
roent
a cada
ment.
Tu llum
llunyana
jo
digues,
i jo?
Canta'm
fes-me
tens paraules,
ets els arbres
i les
espigues
d'un somni
que vaig oblidar
al despertar.
Quan somrius
et dic
vine
quan desapareixo
camines
silenciós
alat
a l'ombra
de la Lluna.
Canal obert,
via directe,
camí
d'aquí a allà
de tu
a mi
si.

Sí que sí
que
visc
en formes
de paper
en móns
d'il·lusions
on em reconforten
els dolors.
Sí que sí
que
enacara
l'estimo
tant
que no
sé viure
distant
al fons
d'un bosc
que plora
l'absència
de la seva
presència.
Silenci
de dies
com vides
adormides
que fan
tan mal
però tot
s'ho val

quan penso
els riures,
les tardes,
les albes,
viatges
paisatges
llençols
que queden
en terra
sols
i les boques
les dolces!
els llaços
d'abraços
l'instant
que esdevé
el sempre
els petons
que dibuixen
esperances
jo de dol
he tret
les balances
i hi he
sospesat
les raons
i el final
inicial
ha arribat
escarni
demacrat

amb l'insecte
infecte
que ens ha
separat.
Tot ha
perdut
el perfum
i el fum
del cigarret
no respon
quan
amb tu
les boires
eren fines,
recordes?
i les pors
fingides
i l'alegria
existia
i el teu nom
el meu nom
i la teva
pell
el meu preuat
Mantell...
Les raons
retallen i aniquilen
les passions:
i les millors cançons
callen.

Què sóc?
 Un ressò.
 Què sóc?
 Un buit
 convertit
 en dilecte
 afany
 de ser
 omplit
 i de ser
 l'oblit
 el meu cor
 el meu lleig
 tresor
 qui el vol?
 Un somris?
 No,
 no sóc
 un somris.
 Què sóc?
 Pols
 que pren
 formes
 que dansa
 a les
 ombres
 d'una frívola
 seducció.
 Què sóc?
 Mareig
 i por.
 No sóc
 presència
 consol

amistat
 amor.
 Sóc mitjà
 sóc carbó
 sóc
 runa
 sóc
 cendrer
 de desil·lusió.
 Què sóc?
 Sóc
 la fera
 la bruixa
 la Lluna
 transgredint
 el món.
 No sóc
 música
 dolça
 de companyia
 no sóc
 ni poesia
 ni resolució.
 Sóc llàstima
 i vocació,
 musa convalescent
 columna
 de marbre
 adornada
 amb veu
 de vent calent.
 Què sóc?
 si sóc
 sóc equivocació

espiral
 de confusió
 que puja
 que clava
 que mata
 la calma
 del mar
 de tardes
 tranquil·les
 no puc romandre
 en cap
 contemplació.
 Sóc la pressa
 la presa
 la prosa
 descarada
 i malalta
 que parla de sexe
 i tortura.
 No sóc camí
 no sóc
 jardí del riure
 sóc fi
 sóc pedra
 que marca
 destí
 que enganya
 i que parla
 de nits
 sense matí.
 No sóc
 l'ona fina
 sóc un nus
 que lliga

i que sembla
que només crida
coves i balmes
de perversió.
Màscares
de comprensió.
No em crec res.
No sóc
el que jo em sento!
Sóc
una trena
que cau
per l'esquena
sempre nua
objecte
d'un desitg
criminal
que m'anul·la.
Sóc l'error
dels déus,
l'escultura
perduda
d'un príncep
atent,
no sóc la princesa,
sóc la serpent.
No sóc la duna
sóc el cove
del mostrador
ple de fruita
maleïda.
Mentida!
No sóc vida!
Sóc el rapte

el somni emmordassat,
això sí que sí.
la correspondència sedada,
lament ignorat,
cos de debilitat
Què sóc?
Què sóc?
Això sóc?
Sóc
la gana?
sóc l'insomni?
El compulsiu
batre d'ales
que no pot
empendre
el vol!
Tot el que no sóc
per vosaltres
sóc.

I no puc sentir dolor?
Si no estic
horitzontalment
entregada
no sóc, no?
Doncs
no sóc.

L'ombra de l'ombra,
 caus sota els forats,
 empasses punxes i esguards amargs,
 jo que,
 potser si, potser també,
 jo que,
 podria estimar-te,
 dar-te mel i prunes pàl·lides,
 besos dolços,
 paraules eternes,
 podria potser,
 caient sota els pous disfressats,
 retallant males cares,
 buidant-me el cor amb una cullera,
 buidant-me els ulls,
 dues conques de lluna plena,
 lluna cega,
 que s'entrega,
 que es deixa veure,
 jo potser si, potser també,
 em deixaria contemplar,
 dins la nit,
 tapada de cel,
 perden l'ombra,
 esdevenint teva,
 pura pedra,
 menjant pell i alè enterrat sota el cendrer,
 i volant damunt el teu pit,
 i podria, també,
 cantar-te,
 blanc i negre,
 tu i jo,
 mirall esquerdat,
 sóc petita com una parpella,

bellugo el cos com una mixa de fum,
 fumo i m'empasso tot el que em dius,
 sóc petita com una formiga,
 fosca i torta,
 l'ull que no calla,
 calla!,
 el perfum lent,
 ara que marxés se sent,
 flors silvestres,
 pinyons de colors a les mans d'una nena,
 sóc un cistell de cels desendregats
 i quatre ungles rosegades,
 sóc un passat massa veloç
 i un present ple d'enyorança,
 crua,
 petita com una piga avergonyida,
 valenta com un crit,
 podria estimar-te,
 podria ballar-te els crepuscles,
 potser si, potser també,
 tu pintant de roig les meves cames,
 jo bebent absent de mercuri
 amb una mirada que lluita,
 amb tu,
 potser també, si,
 deixaria que em deixessis
 sola
 ben sola,
 tancada a l'hotel,
 verda i silenciosa,
 les parets m'afalaguen,
 els consells del buit no me'ls cec,
 vull viure,
 vull escriure

tot un horitzó circular
de mots efervescents i nocturns,
pintaré ombres a les ombres,
i ombres a les ombres de les ombres,
i el meu nom del revés,
i un camí esborrat que confon,
sóc gran com un terratrèmol,
o com una tassa de te,
buida,
de vegades,
freda i blanca com una escultura
avorrida i incompresa,
obrint sempre els braços,
dormint al bosc,
esperant-te dubtosa,
estimant-te com un intermitent,
el teu nom m'encén,
un pètal resistint-se al vent,
et creus molt dolent,
tortura indulgent,
estimant-te poc,
com un intermitent,
ferint-me sota terra,
sota forats i pous i trampes,
sent la llavor del teu dolor
i del teu plaer,
tota,
desada dins un cos
i una vida allunyada,
podria escriure,
potser si,
podria ser un vers calent
dins el teu pensament,
potser si, potser també,

el record d'unes llums baixes,
d'un local amb fades i insults desorientats,
crec que creure és més difícil que saber,
que el teu record no m'omple,
només em desperta,
em remou com un oceà ebri,
em somriu com un amant que juga,
però no em dóna la claror
que busco per seguir
el camí que m'esforço
a continuar,
com un joc estúpid que em diverteix,
m'embruto de sospirs i súpliques,
és una aventura deliciosa,
però sempre,
jo que no sé endevinar-te,
que no aconseguixo cosir-te l'ombra,
jo que tant et miro i t'escolto,
et pensaré tota roja
i imaginaré un poema impregnat de mi,
jo tan tova
i riallera,
jo tan riallera i fosca,
sempre,

potser un record més que deixes escapar
sense nostàlgia.

Us observo.
 Ocults dins
 L'obscuritat del cel,
 danseu
 tots cecs
 les últimes lletres
 d'aquest crepuscle
 espectant.

Invidents llavis
 que reciten
 un diàleg
 que mai
 podré dexifrar.

Us observo,
 com nines
 de l'atzar,
 com estels al vent
 enduts per la fatalitat
 que desvetlla
 el meu contemplar silenciós.

L'arbre de pluja
 deixarà anar la darrera melodia
 del misteri arrelat.

Jo reposo
 -punxants instants-
 en la tràgica estabilitat
 de saber-me
 un fil de lli més
 dins el vostre
 joc de vides.

Rema
 l'aigua
 em crema.
 El mar
 on penetres
 vol
 consol.
 I tu
 ara deixa'm
 i tu.
 Que potser
 la solitud
 em canvia
 de color l'ull,
 potser
 em canvia
 de nom el nom,
 potser
 mor en mi
 com tot l'amor.
 Cala i cala
 la brasa
 on fracassa
 la il·lusió.
 Boca
 que vol
 formol.
 L'altre ull
 ara plora
 els colors
 de les platges,
 perduts paisatges.
 Crida
 que oberta tinc
 la ferida

va!
 Les mans
 com plats
 esperant començar
 la seva funció: i per fi la pluja ens alimenta.
 No poses atenció...
 No poso raó...
 Posem passió.
 La lectura
 balla
 seductora
 amb la teva
 mirada sentida,
 oh i
 El Matí:
 volcà
 de mentida,
 et fa creure que comences
 de nou
 perquè has oblidat
 el que has somiat.
 Tinc fred,
 rema,
 que vull trencar-me
 com l'ona,
 sentir-me
 més fonda
 i justs arribats
 a aquest punt
 deixar de remar
 i aprendre
 a estimar.

8. Conte d'un malson

- Menja.
- No tinc gana.
- Menja.
- No hòstia!

Infern

Mentida

Corona de gel que
vessa com Sant Plor
damunt la teva pell.

Nàusea

S'esborra el vers.

Cau ara com sang la mel de les flors
/somortes

que per compassió assassino.

Cadires nervioses amb
cames siameses.

Alcohol d'agulla,
venes de luxúria
i l'Infern.

- Que no hòstia!

- Prova la brasa nyam la flama menja
/cua de dimoni

- Oblida'm si pots!

Aquest bar no és fet per esperar
/paraules.

El món silenciàt
retrocedeix
a quatre grapes
per la via on al mateix temps
el meu tren
cala camí,
insistent,
rabiós,
avança,
amb fúria i malícia.

Jo contra una processó
de caps malalts de raó!
Jo contra la seva rebel·lió
de ramat senil.

Menja amargura!

Cria serps
que et desnucaran
amb eufòria,

cria Somnis
que et degollaran.

No tinc gana hòstia.

No ets fet per aguantar històries,
desviu-te.

No ets més que una bruixa crua
que fa música de cambra
amb els ossos dels morts de gana.

Menja pedra torrada
al sol de la tarda.

La Humanitat plora amb vici
davant el meu riure sí.

Oh calla!

El tren ja enterra milers de cossos
sota els rails del seu propi univers
/submís.

Les mitges plenes de forats
callats amb la soga dels nusos.

Patades en potència
que moren ofuscades
per les copes de més.

Martell, falç, pala.

Riu avall queda una mica d'aigua.

Una lluna de llet i plata tatuada al cel,
menstrua amb mi d'aquí tres nits.

- Què passa perquè plores maca?
- Només ploro sang senyor, de vega-

des l'escupo, de vegades la ploro.

• Plous, vaja.

Cria fills que et buidaran els pits

em canten els ocellets,

cria estrelles

que et deixaran cega!

No el suportó sempre em demana la

/veritat.

No en tinc hòstia!

Gana jo

Sóc la gana sí, què passa?

No et vull donar les gràcies, què?

Aturada cardíaca a Les Rambles,

m'afalagues,

caminant amb les mans... oh.

Se'ns imposa la coixesa,

l'espera,

l'espant,

la calavera.

El calidoscopi

és de pedra: pobre ull d'infant...

L'hivern ha caminat lent,

poderós,

amb cadenes de gel i aurores a coll de

/les hores mortes.

I l'esquelet dret de la pluja.

El compulsiu matar ones.

I també,

els rellotges de sorra

convertits en platja sense temps.

El vent miola febril.
El rostre de la papallona pren forma.
Gat negre mal presagi? Va!
Sóc la nova superstició del segle.
Violetes begudes s'acaronen sota la pluja o
Violetes begudes de pluja, s'acaronen.
Ploro llàgrimes intruses.
El vent udola amb ànsia.
Llamps i trons dins les meves botes,
/marcant-me els passos.

Fum per alè.
Tristesa espiga dins el cor.
Cor espigat.
Horitzó gris incita al somrís.
La falç en el llaç de l'abraç.
Escales que només pugen.
Ploro les llàgrimes dels criminals.
Ombrívola clariana.
Cançons germanes.
El Senyor Neguit.
Pintura roja i pinzell amb la sang al cap.
Matinada.
Escales que només baixen.

Papallones besant-se els ulls.
 Peu amb bota trencadora de marbre.
 Desmai invertit.
 Mirall consentit.
 Fruita mai vista.
 La fragància de l'estrella.
 Les sabatetes presumides de la Lluna o
 Lluna presumida amb sabatetes.
 Tinc records del futur.
 Neu que dorm dins un niu de foc.
 Joies de ferro-roent la pell.
 Viatges recíprocs.
 Mel.
 Música greu se'm evoca al llavi.
 Gat negre fortuna.
 Sóc la nova perla que avui el mar brota.
 Gat negre amor.
 Vida obtusa badant-se a la ment.
 Flor que de nit dansa.
 Redempció dement.
 Aire.
 Aigua.

Tinc problemes
per lligar-me
les trenes
si el vent m'amenaça
i no em pentino
per esperar-te.

dibuix de Uesvina Estànz

La fatalitat em fa néixer l'any 1984 a Barcelona i d'aquesta manera, mig acaronada pel Mediterrani, sempre he estès els meus interrogants i misteris sobre el mar. Arribo doncs desterrada del ventre de ma mare, casa eterna, un 20 de setembre. Amb mi els darrers dies d'estiu que m'acompanyen impresos en petites llums que se'm amaguen entre els cabells sospito. Així que queda dins meu la melangia prematura del perdre les llargues hores de sol... Els astres em donen sense pena ni glòria un signe del zodíac que sovint penso que em delata però sovint penso que em contradiu. I també un nom: comú i fàcil i de sobte profundament estimat. D'herència la bruixeria calma i el cor fràgil. Però... qui sóc?

No tinc una resposta per aquesta pregunta. És més, si pogués dir-ho francament un dia, potser deixaria la poesia, deixaria la dansa, el teatre, el passejar oníric dels matins i els vespres, l'ull cosit a les llums, les ales de vent que reciten un viatge, cru, salvatge, perillós i condemnat a mort: deixaria doncs La Vida. Només puc parlar-te del meu Ara, del meu segon revelador, de l'estat present de la meva pell i la seva temperatura del blanc a la plata. Llunes. Lluna. Puc dir que ara només penso en les ones d'un mar en fúria.

Sóc al tren, i no és estrany. Crec que per escriure necessito més que tinta, una via. Un camí. I el tren ben bé he de dir que sembla que m'escrui a mi. De ple la primavera. Les danses s'ofeguen de goig, ningú ho dubta. El tren es precipita en un camí que creu que coneix massa bé, però a tots ens sembla nou, calidoscopis acabats d'estrenar els nostres ulls aprenen a deixifrar el que es veu. Per a tots, la finestra, per a sí mateixos l'objectiu personal dels ulls. I què? Si no ens entendrem mai amor, així la vida ens condiciona. Surto de les ombres i emprenc vols carnavalescs que m'atordeixen i em cusen de bat a bat les parpelles. Quin munt de novetats que em depara el viure, ara que fa tant que no el practicava. Diu el poeta gris i prim diu "ja em sé morir ara viuré".

Dedico les meves paraules a l'Aurora, una filla pendent, a la pluja que brilla, a la boca del llop, al conta-contes, als eclipses de sol, a les cançons que se'm instal·len al cor, al silenci, a la darrera ona que trenca abans del crepuscle, a les mirades poètiques de gats i infants, al taló roig del teatre quan comença l'espectacle, a l'estrella fugaç que no he vist encara, als qui ara neixen per amor, als qui ara moren per amor, al Cafè i la Maduixa, a les sorprenents 'naturalitats' de la rutina que s'enganya dient-se rutina. I a tu Lluna t'ho dedico tot.

A tots els noms propis que estimo per ser més que noms propis els dedico això i una sincera besada al cor. I si la vida no és dolça per a Ell tampoc ho serà per a mi.

Gràcies a tots

Anna

L'ANNA

Seu allà, al costat de la finestra. La mateixa llibreta i el mateix reflex en el cafè, en el vidre ple de paraules blanques, damunt la caixeta que obra lentament...

Avui els fulls encara són buits.

A fora, el sol fa allargar una ombra fins tocar un bassal.

Passa la pàgina, ja és plena. De dalt a baix una columna de mots independents. Lletres aïllades. Frases descompostes. I, tanmateix, el fil sempre hi és:

Quan de l'escenari estant, la llum li caigui en la precisa inclinació... aleshores, pre-tensions, el fil es farà visible! I si aquesta vegada és la música, reapareixerà el fil en cada moviment sinuós. També on l'objectiu allibera el temps, les mil imatges el revelaran.

Perquè és un fil com d'aranya.

I aquest fil, de plata, és clar, (amb el que cus totes les paraules) emergeix en la fosca i s'aventura al buit.

Un fil que ja no busca en el laberint sinó que el construeix amb arquitectura. Arquitectura.

Privilegiat qui hi passeja, que sempre més el recorda.

Aquesta vegada sóc jo. Entro i m'acosto a la taula, ja hi ha una cadira. M'espera. Sento una angoixa per tot allò que la meva presència privarà de fer créixer sobre el paper.

Qui ha fet retrobar-me amb la màgia. Qui ha sabut esperar-me. ELLA.

Marina Estaña

JAUME MUNAR

Foto: **Antoni Caimari**

Rere els vidres
regalimen les gotes,
estenant-se i allargant-se
sense llast de color.
Deixen deleroses retxes
en el meu vidre de petjades
que esquerdaria si pogués.
Però si l'esquerdava,
les gotes...

Som reincident...

Som reincident
de papallones blanques
que fan niu en el teu gest
de fulles ajagudes.

Som reincident
d'adormides espigues
que espanten el desamor
amb sol d'hivern i copinyes.

I el mar vol una aurora de margalides.

Crec que el cel encara és blau
i en terra, en un mar eixut,
teixim una xarxa de finalitats,
creuam les nostres passes
encalçant horitzons
més bé artificials, intranscendents.
Com un peix esquiü
i hàbil en el joc de les transparències
per no ensopegar amb alienes finituds
m'alluny de la ciutat.
Que tots els blaus inundin els cantons
blanquinosos d'enyorar-te!

“El segon [àngel] va buidar la seva copa pel mar,
i l'aigua es va tornar sang, sang de cadàver, i
tots els animals que viuen al mar van morir” Ap. 16, 3

D'aigües cadavèriques
que pinten de mort
els somieigs mariners;

De mortalles espesses
que vesteixen les penyes
que cerquen l'encís com la mar el seu doll;

D'homes i dones de cossos enfitats
que taquen de blanc i valentia
improvisats cementiris;

De corbs marins
que no batran més els seus anhels,

De dofins viatgers
que no ens dibuixaran més horitzons,

De peixos d'argent
que deixaran d'omplir les xarxes,

De fonolls de marina
que no tenyiran cap roca d'esperança,

De pobles de mar
que voldrien ser alats
per volar fins al cel
a robar pinzellades de blau.

De polítics...

Diàspora de la claror
sobre l'horitzó que blasma
la sang i la por amb esqueixos
de taronja aspra.

Abraçat a la innocència
un infant demana explicacions i escup
a la misèria cercant
un recer d'humanitat.

El carrer fa olor d'herba nafrada
a cops de falcella,
dels cossos dels homes que com cans
fan el bategot per les voreres;

i mentrestant, vosaltres,
alquimistes de la mentida,
femadors de la història,
asfixiau la nostra dignitat.

Què hem fet germans?
Mirau-vos les mans
com regalimen, serenament,
la trista decadència
de la nostra humanitat;
hem tacat, sense vergonya,
de sang agra les boques clares
dels nostres infants,
condemnant-los a obrir
el mateix solc de ràbia
amb el qual nosaltres
hem esqueixat
el més bell mot: "estimar".
Mirau el vostre voltant,
horitzó de pedestres
extirpacions anònimes;
olorau el baf
que desprenen
els cossos profanats
dels vostres germans.

Lletranafrat

He tatuat el meu cos
amb versos d'aigua.
he tacat de saba blava
l'inconscient paper blanc
i he cregut, il·lús,
que el color d'aquest sagnar
esdevindria bàlsam.
Però sé que sense nafra
el vers no seria.

Tanmateix he estat sempre, i seré,
un mal interpretador d'oracles,
sobretot quan és el bramul de crestes blanques
qui els du amb cants desficiosos.
Ara de res em serveix la roca grisa i la savina,
perquè ja no tenc forces per ser tenassa
i deixar que aquestes glopades vidrioses
roveguin el meu cos d'esquerda de pedra.
Vaig nu, a la deriva, rere l'oblit,
arruixant banyarriquers de l'ànima.
Sé que és la condemna a estimar-te
el que lentament m'esmica el rostre d'arena,
perquè el meu dolor no ve de l'aigua, sinó del blau.

Davall l'ombra sensata
d'una figuera, fou conscient
de l'atavisme diví
del seu somriure.
El solc aspre
de la vida malavesada
no li permetia estimar
amb normalitat, però
tanmateix desitjava.
Era una deessa del romaní
i la blavor, més somniada
perquè foravila existia
sota els seus peus,
com un petit paradís
des d'on delir-se pel mar
sense haver de sentir
l'estremiment de sa besada.
La seva grandesa
era el gest senzill de la discreció,
però encara enlluernant-me
amb la seducció de la llum
de les papallones de l'alba
que li naixia entre els llavis.

He deixat oferir les paraules.
Ara són lliures
i susceptibles de ser
adoptades per qualsevol
nou director
d'avenç-les

Jaume Munar R. Ist

LA POESIA SEMPRE ÉS NECESSITAT

La poesia sempre és necessitat, idealisme, suggerència, metàfora, sentiment, llibertat... Cada poeta líric fa de la seva paraula la més bella o dramàtica, tant se val, raó de supervivència. El poeta no pot viure sense aquest alè visionari, la vida no el satisfà plenament i llavors cal renéixer diàriament mitjançant el somni concretat en el poema. I com ha de satisfer-nos, la vida, si el que ens envolta està tenyit d'hipocresia, corrupció i materialisme sens fi! Per això hem de dir el que pensam malgrat no agradi, hem de dissentir i ficar el dit dins la nafra, ens hem de despertar.

De tot això ens parla en Jaume Munar Ribot. La suggerència d'un primer poema "Rere els vidres..." on diu i no diu, on el lector imagina la fragilitat, la desaparició, la rebel·lia matisada. Perquè jo també, com ell, m'he ofegat dins el món de les papallones blanques, de les adormides espigues, fora!, fora!, desamor amb sol d'hivern i copinyes. I com a contrast l'esperança en aquest mar que desitja una aurora de margarides! No hi ha dubte, el poeta se'ns apareix com un Van Gogh ferit, foll, tallant-se l'orella, però no encara el color de la vida.

En Jaume intueix i viu el dolor, el desamor, la injustícia. Ell també demana, com tants de nosaltres, la pau i la paraula. Perquè les seves angoixes no vénen de l'aigua, sinó del blau. Perquè vol respondre sense girar la cara. Perquè espera l'amor com qui espera salvar-se. I plora en amor quan parla de la mort i de la innocència i de l'infant i de l'esqueix del més bell mot: "estimar". Ell sap que sense estimar no hi ha salvació possible, estimar la natura, estimar el proïsme, estimar-se hom mateix. En Jaume se sent, el sabem i el volem lletranafrat. Aquesta és la seva primera aparició pública en el camp de la poesia, però tampoc devem oblidar el seu tarannà de "cantautor". I ho record perquè si com a poeta comença a mostrar-nos les seves primerenques i ufanes branques, a més d'assolir un compromís ineludible amb la nostra llengua, en Jaume pot i ha de fer que el nostre bell català de Mallorca s'enlairi en la seva veu i en la seva música, molt més enllà que en el sempre estimadíssim full.

Vicenç Calonge i Gustà.

Ciutat, 07-04-03.

Vaig néixer el 10 d'octubre de 1982 a Felanitx, vaig viure allà la meva infantesa amb els meus pares i els meus dos germans. Quan jo tenia 10 anys ens vam mudar a Porreres, on vaig passar bona part de la meva adolescència. Cinc anys després vaig partir cap a Ciutat a estudiar el batxillerat i durant el darrer curs hi vaig quedar a viure definitivament.

Aquestes tres grans etapes no es corresponen exactament amb períodes de creació poètica, però sí que d'alguna manera en són la matriu. Des del meu punt de vista les vivències de la meva infantesa m'han aportat tot un grapat de matisos a partir de records confusos que m'ajuden a viure molt més intensament els meus sentiments i sensacions a l'hora d'escriure un poema. Però el costum d'escriure no em ve de la infantesa, sinó que va ser durant la meva estança a Porreres, quan jo vaig sentir la necessitat d'expressar d'alguna forma el meu reflex del món. Després de desgraciats intents en pintura i altres disciplines, quan tenia 15 anys, vaig escriure els meus primers poemes. Aquests primers versos (no sé si mereixen aquest status) sovint es convertien en cançons que cantava amb el meu germà.

Durant aquests cinc anys no he deixat d'escriure, però la finalitat no era sempre explícitament poètica, sinó que les meves composicions han estat en gran part lletres per a les meves cançons. Pot semblar que la distinció entre cançó i poema no és massa clara, però per a mi la diferència és estètica; una cançó no requereix la mateixa musicalitat que un poema, perquè la melodia de l'instrument ja l'hi aporta. Per tant puc dir que he escrit amb la intenció de fer poesia sols durant els dos darrers anys. Aquesta és la primera vegada que seran publicats alguns dels meus versos. Es comprendrà que obviï l'apartat de curriculum poètic i no l'intenti inflar, ja que no pretenc demanar cap feina.

El meu dia a dia és una barreja del compliment rigorós de les meves necessitats fisiològiques, els meus estudis de Filosofia (3er) a la UIB i les meves afeccions i activitats (música, lectura, informàtica, ràdio, voluntariat, etc.).

Finalment vull agrair a tots els éssers, humans i no humans, amb els quals m'he topat durant la meva existència i formen part dels versos que aquí hi ha impresos, especialment a la meva família, als bons amics, companys de carrera, a n'en Vicenç Calonge per haver-me obert la porta a aquest nou camí, i a n'en Joan Fullana i la fundació ACA pel seu suport.

Palma, 28 d'abril de 2003

Jaume Munar Ribot

TOMEU VANRELL
JAUME MUNAR
ANNA ENRICH
BEN CLARCK

Solstici d'estiu

Joves Poetes dels Països Catalans